

Odpowiedź na uwagi Parlamentu Europejskiego przedstawione w rezolucji w sprawie raportu rocznego EBC za rok 2021

W niniejszej odpowiedzi, opublikowanej przy okazji przedstawienia Parlamentowi Europejskiemu raportu rocznego EBC za rok 2022, ustosunkowano się do kwestii i postulatów zawartych w rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie raportu rocznego za poprzedni rok¹. Dokument jest uporządkowany według tematów: każdy akapit odnosi się przynajmniej do jednego punktu rezolucji i ma na celu dokładniejsze objaśnienie polityki EBC i utrzymanie dialogu z Parlamentem Europejskim i społeczeństwem w ważnych kwestiach wskazanych przez posłów do Parlamentu Europejskiego. EBC publikuje takie odpowiedzi od 2016, zgodnie ze wskazaniem Parlamentu Europejskiego².

1 Polityka pieniężna

Jeśli chodzi o postulat dotyczący rozważenia bardziej zrównoważonego i stopniowego dostosowywania polityki pieniężnej, EBC zwraca uwagę, że tempo podnoszenia stóp procentowych EBC jest powiązane z jego podstawowym celem, czyli zapewnieniem stabilności cen w średnim okresie. Według projekcji makroekonomicznych ekspertów EBC dla strefy euro z marca 2023 inflacja zbyt długo pozostanie za wysoka. Od rozpoczęcia normalizacji polityki pieniężnej w grudniu 2021 EBC podejmuje zdecydowane działania, zgodnie ze swoim dążeniem, żeby inflacja wkrótce powróciła do docelowego poziomu 2% w średnim okresie. Wobec podwyższonej niepewności podejmowane przez Radę Prezesów decyzje dotyczące nastawienia polityki pieniężnej zależą od danych. Przy podejmowaniu decyzji w sprawie podstawowych stóp procentowych Rada Prezesów będzie uwzględniać ocenę perspektyw inflacji w świetle napływających danych gospodarczych i finansowych, dynamikę inflacji bazowej oraz siłę transmisji polityki pieniężnej. Utrzymanie stabilności cen to główny wkład polityki pieniężnej w zrównoważony wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy.

W odniesieniu do zawartego w rezolucji apelu o wierne kierowanie się wyznaczonym poziomem inflacji w średniookresowej perspektywie czasowej, EBC zauważa, że w działaniach w zakresie polityki pieniężnej EBC stale kieruje się perspektywami stabilności cen w średnim okresie. Rada Prezesów dąży do zapewnienia, żeby inflacja wkrótce powróciła do docelowego poziomu 2% w średnim okresie, i jest gotowa odpowiednio dostosowywać wszystkie narzędzia w ramach

¹ Przyjęty tekst [rezolucji](#) jest dostępny na stronie internetowej Parlamentu Europejskiego.

² Odpowiedź nie obejmuje zagadnień poruszonych w rezolucji Parlamentu Europejskiego w sprawie unii bankowej. Ich omówienie znajduje się w [raporcie rocznym EBC z działalności nadzorczej](#). Odpowiedź na rezolucję w sprawie unii bankowej zostanie opublikowana w dalszej części bieżącego roku.

swojego mandatu. Ze względu na wyjątkowe uwarunkowania obecnej sytuacji gospodarczej, w tym zatory w łańcuchach dostaw, wojnę Rosji przeciwko Ukrainie oraz ogólnie wysoki poziom niepewności, przy ocenie perspektyw inflacji należy dokładnie analizować napływające dane. W podejmowaniu decyzji w sprawie polityki pieniężnej istotną rolę cały czas odgrywają także projekcje ekspertów oparte na modelach.

Jeśli chodzi o postulat zainicjowania międzynarodowego dialogu z innymi bankami centralnymi, EBC podkreśla, że już prowadzi – na różnych forach międzynarodowych – wymianę poglądów z innymi bankami centralnymi na temat perspektyw stabilności cen i działań po stronie polityki publicznej.

W sytuacji równoczesnej presji inflacyjnej na świecie ważne jest, żeby organy odpowiedzialne za politykę pieniężną brały pod uwagę potencjalne skutki decyzji podjętych przez inne banki centralne. Dlatego główne banki centralne utrzymują regularne kontakty na różnych forach w celu omawiania istotnych zmian w sytuacji gospodarczej i finansowej oraz działań po stronie polityki publicznej. EBC prowadzi też, m.in. w swoich regularnych projekcjach, obszerną analizę dotyczącą oddziaływania czynników międzynarodowych i ta analiza jest uwzględniana w dyskusjach poświęconych polityce pieniężnej³.

Jeśli chodzi o postulat dotyczący lepszego uzasadniania przyszłych decyzji w sprawie podstawowych stóp procentowych, EBC podkreśla, że przekazuje obszerne informacje uzasadniające swoje działania przy użyciu różnych kanałów. Uzasadnienie decyzji w sprawie polityki pieniężnej można znaleźć przede

wszystkim w oświadczeniu o polityce pieniężnej publikowanym po każdym posiedzeniu monetarnym Rady Prezesów. Oprócz tego członkowie Zarządu EBC objaśniają swoje opinie i stanowisko w przemówieniach – m.in. wystąpieniach prezes EBC w Parlamencie Europejskim – oraz wywiadach. Dodatkowo uzasadnienie decyzji Rady Prezesów w sprawie polityki pieniężnej jest odzwierciedlone w publikacjach EBC, np. raporcie rocznym i biuletynie ekonomicznym (*Economic Bulletin*), oraz innych kanałach komunikacji. Szczegółowy opis dyskusji poprzedzających podjęcie decyzji jest zamieszczany w relacjach z posiedzeń poświęconych polityce pieniężnej. Ponadto, w następstwie przeglądu strategii polityki pieniężnej przeprowadzonego w latach 2020–2021, EBC stale też dąży do udoskonalenia komunikacji ze społeczeństwem, żeby objaśniać swoje decyzje w skuteczny, jasny i przystępny sposób. Na przykład wprowadził graficzny skrót oświadczenia o polityce pieniężnej, który jest publikowany po każdej konferencji prasowej na temat polityki pieniężnej. Niedawno EBC uruchomił także inicjatywę ECB & YOU w celu prowadzenia otwartego dialogu ze społeczeństwem strefy euro, odpowiadania na pytania obywateli i wysłuchiwanie ich obaw. Jest ona szczególnie ważna w kontekście wysokiej inflacji i zdecydowanych działań w ramach polityki pieniężnej.

Jeśli chodzi o zależność od zewnętrznych ratingów kredytowych w odniesieniu do obligacji skarbowych w systemie zabezpieczeń EBC, EBC zwraca uwagę, że Eurosystem nie polega ani wyłącznie, ani mechanicznie na

³ Zob. na przykład ramka 2, zatytułowana „Otoczenie międzynarodowe”, w projekcjach makroekonomicznych ekspertów EBC dla strefy euro z marca 2023.

agencjach ratingowych. Eurosystem stosuje ugruntowane zasady oceny kredytowej, obejmujące procedury, reguły i metody, które mają zapewnić przestrzeganie wysokich standardów jakości kredytowej w odniesieniu do aktywów wykorzystywanych jako zabezpieczenie oraz na potrzeby skupu w operacjach polityki pieniężnej⁴. Te zasady są otwarcie określone w aktach prawnych Eurosystemu i zawierają wymogi, które należy spełnić, żeby Eurosystem mógł zatwierdzić agencję ratingową jako zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej. Jednak Eurosystem nie korzysta wyłącznie lub mechanicznie z agencji ratingowych. Prowadzi szeroką współpracę z agencjami ratingowymi i uważnie obserwuje ratingi, żeby lepiej je zrozumieć i wyodrębnić rolę osądu w decyzjach ratingowych. Dzięki dochowaniu należytej staranności i szczegółowemu podejściu Eurosystem może korzystać ze swobody uznania i w uzasadnionych przypadkach odejść od zewnętrznych ratingów kredytowych. Na przykład w przeszłości Eurosystem udzielał zwolnień z minimalnych wymogów dotyczących jakości kredytowej, żeby akceptować skarbowe papiery dłużne poszczególnych krajów. Podczas pandemii koronawirusa (COVID-19) utrzymał także kwalifikowalność niektórych aktywów rynkowych, w tym obligacji skarbowych, nawet jeśli agencje ratingowe obniżyły ich rating. Świadczy to o tym, że przy ocenie jakości kredytowej aktywów Eurosystem wykorzystuje wszystkie istotne informacje. Stosowanie zewnętrznych ratingów do ustalenia wiarygodności kredytowej emitentów państwowych w ramach realizacji polityki pieniężnej było faktycznie rozważane w kontekście przeglądu strategii polityki pieniężnej – więcej odnośnych informacji można znaleźć w odpowiedniej części publikacji EBC *Occasional Paper Series* na temat interakcji między polityką pieniężną a fiskalną w strefie euro⁵.

2

Inflacja

W odniesieniu do wyrażonych w rezolucji obaw dotyczących rekordowo wysokiego poziomu inflacji EBC jest gotów odpowiednio dostosowywać wszystkie narzędzia w ramach swojego mandatu, żeby doprowadzić inflację z powrotem do swojego średniookresowego celu. W 2022 strefa euro doświadczyła kilku nadzwyczajnych wstrząsów, które wyniosły stopę inflacji na wyjątkowo wysoki poziom. Na jej wzrost bardzo duży wpływ miały czynniki podażowe, takie jak gwałtowny wzrost cen energii i surowców żywnościowych oraz przeciągające się zatory w łańcuchach dostaw. Po stronie elementów wewnętrznych pewną rolę odegrały także czynniki popytowe, zwłaszcza w sektorach, które mocno odczuły ponowne otwarcie gospodarki. Coraz silniejsza dynamika płac i rosnące marże zysku przełożyły się na wewnętrzną presję kosztową. Wpływ tych czynników według przewidywań będzie zanikać i dzięki temu inflacja ogółem powinna dalej się obniżać. Jednocześnie EBC zachowuje czujność w odniesieniu do ryzyk związanych z przedstawionymi perspektywami i zwraca uwagę na oznaki spirali płacowo-cenowej. Obecny wzrost płac jest odzwierciedleniem odzyskiwania siły nabywczej względem cen w warunkach zacieśnienia rynków pracy. Większość

⁴ Więcej informacji o [zasadach oceny kredytowej Eurosystemu](#) znajduje się na stronie internetowej EBC.

⁵ Zob. ramka 9, Obszar zadaniowy ds. interakcji między polityką pieniężną a fiskalną, „[Monetary-fiscal policy interactions in the euro area](#)”, *Occasional Paper Series*, nr 273, EBC, wrzesień 2021.

wskaźników długookresowych oczekiwań inflacyjnych wynosi obecnie ok. 2%, lecz konieczna jest ich stała obserwacja.

Jeśli chodzi o definicję pojęcia średniego okresu w kontekście celu inflacyjnego, EBC zauważa, że nie ma żadnej precyzyjnej definicji ex ante tego pojęcia. Jak wyjaśniła prezes EBC w niedawnym piśmie, przez obranie nastawienia średniookresowego dopuszcza się nieuniknione krótkookresowe odchylenia inflacji od docelowego poziomu 2% oraz opóźnienia i zmienność związane z transmisją polityki pieniężnej do gospodarki i przekładaniem się tej polityki na inflację⁶. Pojęcie nastawienia średniookresowego jest elastyczne, co znajduje odzwierciedlenie w fakcie, że dobór właściwej reakcji polityki pieniężnej na odchylenie inflacji od celu zależy od kontekstu oraz od źródła, skali i czasu trwania tego odchylenia. Na przykład szoki w zakresie popytu na towary i usługi mogą oddziaływać na inflację i realną aktywność gospodarczą w tym samym kierunku, natomiast szoki związane z podażą towarów i usług mogą prowadzić do tymczasowej zależności wymiennej między tymi parametrami. W pierwszym przypadku konieczność dostosowania popytu wewnętrznego i zakotwiczenia oczekiwań inflacyjnych jest bardziej nagląca i wskazane może być przyjęcie krótszego horyzontu w definicji średniego okresu niż w drugim przypadku. EBC objaśnia dostosowania perspektywy czasowej w swoich oświadczeniach o polityce pieniężnej i artykułach w *Economic Bulletin*.

Jeśli chodzi o obawy dotyczące wpływu zysków na inflację oraz postulat, żeby regularnie publikować dane dotyczące tego wpływu, EBC także wyraził obawy dotyczące roli zysków przedsiębiorstw w obecnych zmianach poziomu inflacji.

Jak wyjaśniła prezes EBC w niedawnym piśmie, EBC regularnie analizuje kształtowanie się cen i korzysta przy tym z różnych wskaźników, a te analizy skupiają się w takim samym stopniu na dynamice płac i zmianach zysków⁷. Jeśli chodzi o udział zysków w inflacji, z analiz EBC wynika, że wzrost marż zysku znacznie przyczynił się do nasilenia się wewnętrznej presji kosztowej w strefie euro. Wiele firm z branż, które mierzą się z niedoborami podaży i ożywieniem popytu, było w stanie podnieść marże zysku. W czwartym kwartale 2022 udział zysków jednostkowych w wewnętrznej presji cenowej, mierzonej roczną dynamiką deflatora produktu krajowego brutto, wyniósł nieco ponad połowę, natomiast udział jednostkowych kosztów pracy – nieco mniej niż połowę⁸. Wzrost zysków jednostkowych był szczególnie mocny w sektorach energii, rolnictwa, budownictwa, przetwórstwa przemysłowego, handlu i usług transportowych. Z analizy EBC wynika ogólnie, że w ujęciu zbiorczym firmy nie absorbowały presji związanej z cenami czynników produkcji przez obniżenie marż – co miało miejsce w przeszłości – ale przenosiły ją na ceny sprzedaży. Wyjątkowo silny efekt tego przeniesienia może być

⁶ Zob. [pismo prezes EBC do posła do PE Jonása Fernández Alvaréza w sprawie polityki pieniężnej](#), 18 kwietnia 2023.

⁷ Zob. [pismo prezes EBC do posłów do PE Henrike Hahn, Ernesta Urtasuna i Rasmusa Andresena w sprawie sytuacji gospodarczej w strefie euro](#), 18 kwietnia 2023.

⁸ Deflator PKB jest odzwierciedleniem „ceny” całkowitej wartości dodanej w przeliczeniu na jednostkę produkcji. Można go rozłożyć na składowe odpowiadające jednostkowym kosztom pracy, nadwyżce operacyjnej brutto (lub zyskowi) w przeliczeniu na jednostkę produkcji oraz podatkom pośrednim netto w przeliczeniu na jednostkę produkcji. Zob. także Arce, O., Hahn, E. and Koester, G., „[How tit-for-tat inflation can make everyone poorer](#)”, post na blogu EBC, EBC, 30 marca 2023 oraz „[Profitability and leverage developments of listed non-financial corporations in the euro area](#)”, *Monthly Bulletin*, EBC, czerwiec 2006.

odzwierciedleniem mniejszej presji ze strony konkurencji w warunkach wysokiej inflacji, wynikających z wpływu niedoborów światowej podaży i odbicia popytu po pandemii. W takiej sytuacji utrzymanie lub podniesienie marż zysku jest możliwe bez utraty udziału w rynku. Jeśli chodzi o dane dotyczące kształtowania się zysków, EBC zauważa, że analiza makroekonomiczna EBC opiera się w znacznym stopniu na informacjach dostępnych w rachunkach narodowych i sektorowych. Jeśli chodzi o postulat regularnego publikowania wyliczonych udziałów, EBC podkreśla, że dane z rachunków narodowych i sektorowych są ogólnodostępne, a EBC regularnie przekazuje informacje o podstawach swoich analiz i publikuje aktualne oceny, na przykład w *Economic Bulletin*⁹.

W odniesieniu do obaw dotyczących utraty zakotwiczenia oczekiwań inflacyjnych EBC zwraca uwagę, że większość wskaźników długookresowych oczekiwań inflacyjnych jest zbliżona do celu inflacyjnego wynoszącego 2% i nie wykazuje oznak utraty zakotwiczenia. Jednak EBC stale podkreśla istotne znaczenie stałej obserwacji kształtowania się oczekiwań inflacyjnych i szybkiego działania w przypadku pojawienia się wyraźnych oznak ich odkotwiczenia.

Jeśli chodzi o postulat dotyczący dogłębnego zbadania roli oczekiwań inflacyjnych i tego, jak na nie wpływają komunikaty i działania EBC, dane zbierane przez EBC pochodzą od wyspecjalizowanych prognostów, uczestników rynków finansowych, analityków finansowych i konsumentów.

EBC bada czynniki determinujące oczekiwania inflacyjne oraz zawarte w nich wskazania dotyczące przyszłej inflacji. Oczekiwania inflacyjne mają istotne znaczenie dla inflacji, ponieważ wpływają na decyzje ludzi dotyczące wydatków, oszczędności i inwestycji, a także na ich zachowania przy ustalaniu cen i płac. Od lat 60. ubiegłego wieku są one kluczowym elementem modeli dynamiki inflacji i odgrywają ważną rolę w modelach stosowanych przez banki centralne na całym świecie na potrzeby prowadzenia i oceny polityki pieniężnej. Podczas prac w ramach przeglądu strategii polityki pieniężnej EBC w latach 2020–2021 eksperci Eurosystemu przeanalizowali charakter i rolę oczekiwań inflacyjnych¹⁰. Oczekiwania dotyczące ścieżki i poziomu inflacji w dłuższym okresie mogą być użytecznymi wskaźnikami wiarygodności polityki pieniężnej oraz można je wykorzystywać do analizy scenariuszy i analizy ryzyka w prognozach opartych na modelach strukturalnych. Eksperci Eurosystemu ustalili, że działania i komunikaty EBC mogą istotnie wpłynąć na oczekiwania inflacyjne. Stwierdzono na przykład, że po wprowadzeniu programów skupu aktywów, które miało miejsce w 2014, nastąpił statystycznie istotny wzrost natychmiastowych stóp swapów indeksowanych stopą inflacji dla różnych terminów zapadalności. Wykazano także, że w reakcji na publikację projekcji ekspertów Eurosystemu następują statystycznie istotne korekty

⁹ Zob. na przykład „Profit developments in the euro area”, *Monthly Bulletin*, EBC, sierpień 2008; „The role of profits in shaping domestic price pressures in the euro area”, *Monthly Bulletin*, EBC, marzec 2013; „How do profits shape domestic price pressures in the euro area”, *Economic Bulletin*, nr 6, EBC, 2019; oraz „The role of profit margins in the adjustment to the COVID-19 shock”, *Economic Bulletin*, nr 2, EBC, 2021.

¹⁰ Zob. Obszar zadaniowy ds. oczekiwań inflacyjnych, „Inflation expectations and their role in Eurosystem forecasting”, *Occasional Paper Series*, nr 264, EBC, 2021.

oczekiwań w sektorze prywatnym. Wpływ prowadzonej przez EBC komunikacji na oczekiwania inflacyjne jest przedmiotem stałej wewnętrznej analizy¹¹.

Odnosząc się do obaw dotyczących rozbieżności w poziomie inflacji w strefie euro oraz zagrożeń dla jednolitości polityki pieniężnej EBC i jej transmisji, EBC podkreśla, że prowadzona przez niego polityka pieniężna koncentruje się na inflacji w strefie euro jako całości. Różnice w stopach inflacji same w sobie nie stanowią problemu w unii walutowej, o ile odzwierciedlają przejściowe dostosowania po wystąpieniu wstrząsów lub wiążą się z procesem nadrobienia dystansu rozwojowego. Obecne różnice w stopach inflacji w dużej części można wyjaśnić różnym oddziaływaniem wcześniejszego gwałtownego wzrostu cen energii i surowców żywnościowych oraz spowodowanych pandemią zatorów w łańcuchach dostaw w poszczególnych krajach. Ponadto do tych różnic przyczyniły się zróżnicowane ekspozycje poszczególnych krajów na sektor turystyczno-hotelarski, w którym nastąpiło silne odbicie popytu konsumpcyjnego po ponownym otwarciu gospodarek. EBC oczekuje, że zróżnicowany wpływ tych czynników jest w dużym stopniu przejściowy i dlatego z upływem czasu nastąpi normalizacja w zakresie różnic w stopach inflacji. Rozbieżność związana z inflacją cen energii powinna się zmniejszyć w miarę powracania cen energii do normalnego poziomu, a następnie to przyczyni się do ograniczenia rozbieżności wynikającej z różnic w korzystaniu przez poszczególne kraje ze środków kompensacyjnych. Różnice odnoszące się do różnego oddziaływania otwarcia poszczególnych gospodarek oraz zatorów podaźowych na świecie również powinny się ustabilizować wraz z ustąpieniem tego oddziaływania. Jeśli różnice w stopach inflacji są odzwierciedleniem strukturalnych różnic między poszczególnymi krajami strefy euro, należy wdrożyć odpowiednie reformy strukturalne na szczeblu krajowym.

3

Cele drugorzędne i analiza proporcjonalności

Jeśli chodzi o sugestię, żeby Parlament Europejski w swojej rezolucji zawarł uwagi dotyczące drugorzędnych celów EBC, EBC z zadowoleniem przyjmuje takie uwagi. Zgodnie ze swoim celem dodatkowym określonym w art. 127 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, bez uszczerbku dla celu, jakim jest utrzymanie stabilności cen, EBC wspiera ogólne polityki gospodarcze Unii Europejskiej, mając na względzie wkład w osiągnięcie celów UE określonych w art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej¹². W kontekście zasad formułowania polityki gospodarczej Parlament Europejski – podobnie jak Rada Europejska, Rada Unii Europejskiej i Komisja Europejska – jest instytucją UE o istotnym znaczeniu dla realizacji przez EBC jego celu dodatkowego. W związku z tym EBC przypomina, że określenie i hierarchizacja ogólnych polityk gospodarczych w UE wynika

¹¹ Zob. Obszar zadaniowy ds. komunikowania polityki pieniężnej, „Clear, consistent and engaging: ECB monetary policy communication in a changing world”, *Occasional Paper Series*, nr 274, EBC, wrzesień 2021.

¹² Na przykład Rada Prezesów – kierując się nie tylko podstawowym celem EBC, ale także jego celem dodatkowym – postanowiła zmienić zasady programu zakupu w sektorze przedsiębiorstw i zmodyfikować wskaźnik referencyjny tego programu na korzyść emitentów o lepszym oddziaływaniu na klimat. Zob. motyw 3 [decyzji Europejskiego Banku Centralnego \(UE\) 2022/1613](#) z dnia 9 września 2022 r. zmieniającej decyzję (UE) 2016/948 w sprawie realizacji programu zakupu w sektorze przedsiębiorstw (EBC/2016/16) (EBC/2022/29), Dz.U. L 241 z 19.9.2022, s. 13.

w szczególności z przyjętych aktów prawnych i podjętych zobowiązań międzynarodowych, takich jak porozumienie paryskie przyjęte przez UE w 2016. Jeśli właściwe instytucje UE, w tym Parlament Europejski, jasno określą priorytety w odniesieniu do niektórych polityk gospodarczych, Europejskiemu Bankowi Centralnemu łatwiej będzie realizować dodatkowy cel. Ponadto dla realizacji dodatkowego celu EBC istotne znaczenie ma uwzględnienie m.in. bliskości danej polityki oraz podstawowego celu i zakresu kompetencji EBC, a także stopnia szczególności i bezwarunkowości polityk gospodarczych.

W odniesieniu do postulatu, żeby EBC w swoim raporcie rocznym poświęcił specjalny rozdział na objaśnienie, jak rozumie i realizuje swój cel dodatkowy, oraz przedstawienie skutków swojej polityki pieniężnej dla ogólnych polityk gospodarczych UE, EBC przypomina, że Rada Prezesów uwzględnia już w decyzjach w sprawie polityki pieniężnej różne kwestie istotne dla prowadzenia polityki pieniężnej, co wyraźnie podkreślono w strategii polityki pieniężnej. Potwierdzeniem są tu uwagi wstępne przedstawiane przez prezesa EBC w czasie dialogów monetarnych z Komisją Gospodarczą i Monetarną Parlamentu Europejskiego oraz na konferencjach prasowych EBC, podczas których prezes EBC opisuje kwestie istotne dla realizacji podstawowego celu odnoszące się np. do zatrudnienia i stabilności finansowej. Uwzględnienie takich kwestii wpływa na gospodarkę realną i system finansowy oraz przyczynia się do stabilności cen. Jak podkreślono w kontekście przeglądu strategii polityki pieniężnej przeprowadzonego w latach 2020–2021¹³, przy dostosowywaniu instrumentów polityki pieniężnej Rada Prezesów – rozpatrując dwie konfiguracje zestawu instrumentów, które są w równym stopniu korzystne i nie zagrażają stabilności cen – wybierze konfigurację, która najlepiej wspiera ogólne polityki gospodarcze Unii Europejskiej związane ze wzrostem gospodarczym, zatrudnieniem i włączeniem społecznym, chroni stabilność finansową oraz pomaga łagodzić skutki zmiany klimatu, a przez to przyczynia się do realizacji celów UE. Wyjaśnienie, w jaki sposób Rada Prezesów uwzględnia te dodatkowe kwestie, zostało już ujęte w różnych rozdziałach raportu rocznego, ale EBC postara się doprecyzować, w odpowiednich przypadkach, związek między wspomnianymi kwestiami, swoim celem podstawowym i celem dodatkowym.

W przypadku apelu o uwzględnienie wpływu decyzji w sprawie polityki pieniężnej na osoby o niższych dochodach i znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji, a także na nierówności majątkowe i dochodowe, EBC podkreśla, że wysoka inflacja poważnie odbija się na gospodarstwach domowych, zwłaszcza grupach osób o niższych dochodach. Dlatego przeciwdziałanie inflacji znacznie złagodzi te obciążenia i jest najlepszym sposobem, w jaki polityka pieniężna może przyczynić się do ochrony dochodów. Jeśli chodzi konkretnie o ocenę proporcjonalności, zawiera ona analizę korzyści i potencjalnych skutków ubocznych środków polityki pieniężnej, ich wzajemnego oddziaływania i ich zbilansowania w czasie. Ocena korzyści dotyczy przekładania się polityki pieniężnej na warunki finansowania oraz zamierzonego wpływu na inflację, natomiast ocena potencjalnych skutków ubocznych odnosi się do niezamierzonego wpływu na gospodarkę realną i system finansowy. Operacje polityki pieniężnej zawsze

¹³ Zob. „An overview of the ECB's monetary policy strategy”, EBC, 8 lipca, 2021.

oddziałują na dochody i majątek gospodarstw domowych, choć to oddziaływanie jest zróżnicowane i trudne do wcześniejszego określenia. Zależy m.in. od specyfiki gospodarstw domowych oraz badanego okresu i dlatego nie mieści się łatwo w ramach oceny proporcjonalności. Dostosowywanie sytuacji dochodowej i majątkowej leży w gestii rządów, które mają mandat i narzędzia do korygowania niepożądanych zmian.

Jeśli chodzi o postulat dotyczący dalszego regularnego publikowania informacji na temat międzynarodowej roli euro, EBC zwraca uwagę, że regularnie publikuje – w specjalnym raporcie – opis tendencji w używaniu euro przez nierezydentów strefy euro¹⁴. Międzynarodowej roli euro sprzyjałaby przede wszystkim głębsza i pełniejsza unia gospodarcza i walutowa. Ukończenie budowy unii bankowej zwiększyłoby odporność strefy euro, natomiast pełne wprowadzenie unii rynków kapitałowych rozszerzyłoby źródła finansowania i zmniejszyło koszty transakcji – dzięki temu wzmocniłaby się rola euro jako międzynarodowej waluty inwestycji, finansowania i rozliczeń. EBC popiera dążenia do ukończenia budowy unii bankowej i unii rynków kapitałowych oraz podkreśla, że jest to ważne, zwłaszcza w świetle transformacji ekologicznej i cyfrowej.

4

Zmiana klimatu

Odnosząc się do tego, że w rezolucji zwrócono się do EBC o ocenę, w jakim stopniu zmiana klimatu wpływa na jego zdolność do utrzymania stabilności cen, EBC zauważa, że poświęca znaczne zasoby na analizę wpływu zmiany klimatu na perspektywy stabilności cen. Niekontrolowana zmiana klimatu może stanowić poważne zagrożenie dla stabilności cen w strefie euro, natomiast polityka łagodzenia zmiany klimatu ma mieć jedynie umiarkowany i przejściowy wpływ na inflację¹⁵. Niedawne opracowania ekspertów EBC wskazują, że wpływ ryzyk fizycznych, np. fal upałów i innych wstrząsów pogodowych, na inflację, zwłaszcza inflację cen żywności, może być znaczny, jeśli zmiana klimatu nie zostanie bardziej złagodzona¹⁶. Natomiast podnoszenie cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla zgodnie z unijnymi celami osiągnięcia zerowej emisji netto, zwłaszcza jeśli jest dokonywane w przewidywalny sposób i jest przedmiotem odpowiednich działań komunikacyjnych oraz towarzyszą mu pozacenowe strategie łagodzenia zmiany klimatu, może mieć jedynie niewielki wpływ na inflację, który będzie się stopniowo zmniejszać w perspektywie średniookresowej¹⁷. EBC uwzględnia środki łagodzenia zmiany klimatu w swoich projekcjach makroekonomicznych i modelach makroekonomicznych, żeby lepiej rozumieć i analizować mechanizmy leżące u ich

¹⁴ Zob. na przykład „[The international role of the euro](#)”, EBC, czerwiec 2022.

¹⁵ Zob. na przykład Ferrari, A. i Nispi Landi, V., „[Will the green transition be inflationary? Expectations matter](#)”, *Working Paper Series*, nr 2726, EBC, wrzesień 2022.

¹⁶ Zob. Parker, M., „[The impact of disasters on inflation](#)”, *Economics of Disasters and Climate Change*, t. 2, nr 1, Springer, kwiecień 2018, s. 21-48; Faccia, D., Parker, M. i Stracca, L., „[Feeling the heat: extreme temperatures and price stability](#)”, *Working Paper Series*, nr 2626, EBC; Ciccarelli, M., Kuik, F., Martínez Hernández, C., „[The asymmetric effects of weather shocks on euro area inflation](#)”, *Working Paper Series*, nr 2798, EBC, marzec 2023.

¹⁷ Zob. ramka zatytułowana „[Model-based analysis of short-term impact of increase effective carbon tax on euro output and inflation](#)”, w artykule „Fiscal policies to mitigate climate change in the euro area”, *Economic Bulletin*, nr 6, EBC, 2022.

podstaw¹⁸. Ogólnie rzecz biorąc, dostępne obecnie dowody wskazują, że polityka łagodzenia zmiany klimatu i transformacja ekologiczna są czynnikami wspierającymi stabilność cen w perspektywie długookresowej.

Jeśli chodzi o zawarte w rezolucji odniesienia do neutralności rynkowej i programu zakupu w sektorze przedsiębiorstw, EBC podkreśla, że neutralność rynkowa jest narzędziem operacyjnym, a nie wymogiem prawnym. Neutralność rynkowa może pomóc zapewnić zgodność interwencji Eurosystemu na rynku z wynikającą z TFUE zasadą „otwartej gospodarki rynkowej z wolną konkurencją, sprzyjającą efektywnej alokacji zasobów”. Jak jednak kilkakrotnie podkreślano w przeszłości, Eurosystem może w uzasadnionych przypadkach odstąpić od operacyjnego i dobrowolnego narzędzia, takiego jak neutralność rynkowa, w celu zapewnienia zgodności z celami EBC i odpowiednimi zasadami traktatowymi¹⁹. Na przykład, zgodnie z programem działań klimatycznych EBC, Rada Prezesów postanowiła przekształcać, począwszy od 1 października 2022, zasoby obligacji przedsiębiorstw na korzyść emitentów o lepszym oddziaływaniu na klimat przez odpowiednie reinwestycje spłat kapitału²⁰. Eurosystem przekształca zakupy obligacji przedsiębiorstw na korzyść emitentów o wyższych wskaźnikach klimatycznych, które uwzględniają ich wcześniejsze cele w zakresie ograniczenia emisji i dekarbonizacji oraz jakość ujawnianych przez nich informacji dotyczących klimatu. Podczas gdy wcześniej zakupy i reinwestycje opierały się głównie na kapitalizacji rynkowej emitentów, program zakupu w sektorze przedsiębiorstw obecnie uwzględnia również informacje istotne dla oceny klimatycznych ryzyk przedsiębiorstw. Przy uwzględnianiu kwestii związanych ze zmianą klimatu w alokacji aktywów Eurosystem bierze pod uwagę ryzyko finansowe związane z klimatem, zmiany regulacyjne i prawne oraz aktualną dostępność i jakość danych, przy zachowaniu szerokiego zakresu programów skupu zgodnie z obowiązkiem działania według zasady otwartej gospodarki rynkowej charakteryzującej się wolną konkurencją, sprzyjającą efektywnej alokacji zasobów. Od marca 2023, wraz z początkiem okresu częściowych reinwestycji, na rynku pierwotnym będą nabywane wyłącznie papiery wartościowe emitentów o lepszym oddziaływaniu na klimat i zielone obligacje, które spełniają rygorystyczny proces identyfikacji. Ponadto zakupy na rynku wtórnym niezbędne do osiągnięcia wolumenu częściowych reinwestycji będą dalej prowadzone zgodnie z zasadami przekształcania zasobów. Z ujawnionych po raz pierwszy informacji finansowych EBC związanych z klimatem wynika, że dekarbonizacja aktywów przedsiębiorstw utrzymywanych na potrzeby polityki pieniężnej już postępuje, ponieważ intensywność emisji dwutlenku węgla emitentów tych aktywów stopniowo maleje²¹. Decyzja EBC o przekształceniu od października 2022 zasobów posiadanych aktywów na korzyść emitentów o lepszym

¹⁸ Więcej informacji można znaleźć w artykule „Climate-related policies in the Eurosystem/ECB staff macroeconomic projections for the euro area and the macroeconomic impact of green fiscal measures”, *Economic Bulletin*, nr 1, EBC, 2023.

¹⁹ Więcej informacji można znaleźć w piśmie prezes EBC do posła do PE Markusa Ferbera w sprawie zmiany klimatu z dnia 11 listopada 2022.

²⁰ Zob. „ECB provides details on how it aims to decarbonise its corporate bond holdings”, komunikat prasowy, EBC, 19 września 2022.

²¹ Zob. „ECB starts disclosing climate impact of portfolios on road to Paris-alignment”, komunikat prasowy, EBC, 23 marca 2023 oraz odniesienia w nim zawarte.

oddziaływaniu na klimat pomaga w dalszej dekarbonizacji portfeli sektora przedsiębiorstw Eurosystemu zgodnie z celami porozumienia paryskiego.

Jeśli chodzi o współpracę z agencjami ratingowymi na rzecz zwiększenia przejrzystości w zakresie ryzyka klimatycznego, EBC docenia dostrzeżenie przez Parlament Europejski znaczenia współpracy z agencjami ratingowymi w odniesieniu do ryzyka klimatycznego. Jak wynika z analizy²² przeprowadzonej niedawno przez ekspertów EBC występują duże różnice w metodach i praktykach ujawniania informacji dotyczących ryzyka związanego ze zmianą klimatu w ratingach kredytowych w poszczególnych agencjach ratingowych i klasach aktywów. EBC będzie kontynuować współpracę z agencjami ratingowymi w celu osiągnięcia większej przejrzystości w zakresie uwzględniania ryzyk klimatycznych w ratingach kredytowych. Będzie również stale pilnować i wymagać dalszych postępów we wskazanych obszarach, w których agencje ratingowe mogą uzyskać lepsze rezultaty. Dotyczy to w szczególności przejrzystości w odniesieniu do modeli i metod stosowanych do oceny ekspozycji na ryzyko klimatyczne, a także publikacji decyzji i raportów dotyczących ratingu kredytowego. W procesie tym należy zapewnić pełne poszanowanie metodycznej niezależności agencji oraz roli organów regulacyjnych. Eurosystem udoskonala również swoje narzędzia i zdolności w zakresie oceny ryzyka, żeby skuteczniej uwzględniać ryzyka klimatyczne i środowiskowe w wewnętrznych systemach oceny kredytowej, do których będą miały zastosowanie, począwszy od końca 2024, wspólne minimalne standardy.

5 Cyfrowe euro, kryptoaktywa, cyberbezpieczeństwo i banknoty

Jeśli chodzi o uwagę zawartą w rezolucji, że cyfrowe euro mogłyby stanowić uzupełnienie gotówki jako środka płatniczego, lecz nie może jej zastąpić, EBC potwierdza swoje zobowiązanie do dalszego zapewniania pieniądza gotówkowego²³. Cyfrowe euro uzupełniałyby gotówkę, a nie zastępowałyby jej. Euro w formie cyfrowej, funkcjonujące obok gotówki, stanowiłoby odpowiedź na rosnące zapotrzebowanie konsumentów na szybkie i bezpieczne płatności cyfrowe. Podobnie jak gotówka, byłoby pieniądzem publicznym emitowanym i gwarantowanym przez EBC oraz zapewniałoby wysokie standardy ochrony prywatności i cyberbezpieczeństwa²⁴.

W odniesieniu do postulatu należytego uwzględnienia ryzyka dla sektora bankowego i ogólnego kredytowania realnej gospodarki podczas opracowywania cyfrowego euro, EBC potwierdza swoje dążenie do zapobiegania nadmiernemu wykorzystywaniu cyfrowego euro jako instrumentu inwestycyjnego oraz związanemu z tym ryzyku nagłego

²² Zob. Breitenstein, M., Ciummo, S. i Walch, F., „Disclosure of climate change risk in credit rating”, *Occasional Paper Series*, nr 303, EBC, wrzesień 2022.

²³ [Strategia Eurosystemu w sprawie gotówki](#) ma gwarantować, że gotówka pozostanie powszechnie dostępna i akceptowana jako środek płatniczy oraz środek gromadzenia oszczędności.

²⁴ Więcej informacji o postępach w zakresie projektu cyfrowego euro można znaleźć w [pierwszym sprawozdaniu EBC z postępu prac](#) (opublikowanym we wrześniu 2022), [drugim sprawozdaniu EBC z postępu prac](#) (opublikowanym w grudniu 2022) i [trzecim sprawozdaniu EBC z postępu prac](#) (opublikowanym w kwietniu 2023).

i masowego przejścia z depozytów bankowych na tę formę pieniądza. EBC poddaje starannej ocenie potencjalny wpływ cyfrowego euro na politykę pieniężną, stabilność finansową i świadczenie usług przez pośredników finansowych²⁵. EBC uważa, że wszelkie niepożądane konsekwencje emisji cyfrowego euro dla stabilności finansowej, polityki pieniężnej lub świadczenia usług przez pośredników finansowych najlepiej złagodzić poprzez odpowiednią jego konstrukcję. W związku z tym przy projektowaniu cyfrowego euro EBC zastosowałby narzędzia kontroli ilości pieniądza w obiegu. Decyzje o kalibracji tych narzędzi zostałyby podjęte, gdy zbliżałby się moment wprowadzenia cyfrowego euro, z uwzględnieniem otoczenia gospodarczego i finansowego w danym momencie.

Jeśli chodzi o odniesienie się do decyzji EBC o zaangażowaniu Amazona w testowanie prototypów interfejsów cyfrowego euro, EBC powtarza, że prace nad prototypem służyły zdobywaniu informacji i miały na celu przetestowanie wariantów technicznych cyfrowego euro²⁶. Na stronie internetowej EBC opublikowano techniczny pakiet wdrożeniowy przekazany przedsiębiorstwom biorącym udział w pracach nad prototypami²⁷. W odniesieniu do wyboru dostawców prototypów front-end zastosowano przejrzyste i otwarte podejście, wykraczające poza to, co przewidują przepisy UE w przypadku umów nieodpłatnych. Prace nad prototypem były eksperymentem „w warunkach laboratoryjnych” przeprowadzonym bez wykorzystania rzeczywistych danych dotyczących płatności. Przedsiębiorstwa uczestniczące w prototypowaniu nie miały wpływu na konstrukcję potencjalnego cyfrowego euro i nie będą miały żadnej przewagi na przyszłych etapach projektu nad innymi przedsiębiorstwami. Proces prototypowania nie miał na celu stworzenia kompletnych rozwiązań i nie będzie miał wpływu na decyzję dotyczącą konkretnych technologii lub funkcji w ostatecznej konstrukcji cyfrowego euro. EBC nie podjął jeszcze decyzji, która technologia byłaby najlepsza dla cyfrowego euro.

W odniesieniu do zawartego w rezolucji apelu, żeby EBC intensywniej monitorował sytuację w obszarze kryptoaktywów, EBC wskazuje, że ściśle monitoruje zagrożenia dla stabilności finansowej wynikające z kryptoaktywów i ich wpływ na transmisję polityki pieniężnej oraz bezpieczne i sprawne funkcjonowanie płatności i infrastruktury rynkowej. W 2022 EBC opublikował kilka artykułów i interwencji publicznych na temat ryzyka związanego z kryptoaktywami, stablecoinami i zdecentralizowanymi finansami²⁸. Współpracuje z europejskimi urzędami nadzoru przy przygotowywaniu regulacyjnych standardów technicznych w celu uruchomienia nowego, dostosowanego systemu rynków

²⁵ Więcej informacji na temat konsekwencji wprowadzenia detalicznego cyfrowego pieniądza banku centralnego dla pośrednictwa bankowego można znaleźć w Adalid, R. i in., „Central bank digital currency and bank intermediation”, *Occasional Paper Series*, nr 293, EBC, maj 2022.

²⁶ Zob. „ECB selects external companies for joint prototyping of user interfaces for a digital euro”, *MIP News*, EBC, 16 września 2022, oraz pismo Fabia Panetty do przewodniczącej Komisji Gospodarczej i Monetamej Irene Tinagli w sprawie prototypowania interfejsów użytkowników cyfrowego euro, 17 października 2022.

²⁷ Zob. „Eurosystem’s onboarding package for digital euro prototyping”, EBC, 7 grudnia 2022 i załączniki do tego dokumentu.

²⁸ Zob. „Decrypting financial stability risks in crypto-asset markets”, *Financial Stability Review*, EBC, maj 2022, a także „A deep dive into crypto financial risks: stablecoins, DeFi and climate transition risk”, „Stablecoins’ role in crypto and beyond: functions, risks and policy”, „Decentralised finance – a new unregulated non-bank system?” oraz „Mining the environment – is climate risk priced into crypto-assets?”, *Macroprudential Bulletin*, nr 18, EBC, lipiec 2022.

kryptoaktywów w ramach proponowanego rozporządzenia w sprawie rynków kryptoaktywów (MiCA) oraz zasad cyberbezpieczeństwa i odporności operacyjnej sektora finansowego (akt w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej – DORA). Ponadto w listopadzie 2021 Eurosystem opublikował zasady nadzoru nad instrumentami, systemami i uzgodnieniami w zakresie płatności elektronicznych (ramy PISA), a w 2022 rozpoczął pierwszą edycję identyfikacji cyfrowych tokenów płatniczych. Ponadto EBC, poprzez udział w międzynarodowych organach normalizacyjnych, w dalszym ciągu uczestniczy w opracowywaniu międzynarodowych standardów mających przeciwdziałać ryzyku związanemu z kryptoaktywami i dostawcami odnośnych usług, w tym ryzykiem związanym z ich powiązaniem z sektorem finansowym.

Jeśli chodzi o zawartą w rezolucji zachętę do zwracania należytej uwagi na zagrożenia związane z cyberatakami, EBC wskazuje, że od początku wojny w Ukrainie zwiększył poziom czujności w odniesieniu do potencjalnych cyberataków. Chociaż nie stwierdzono prób ukierunkowanych ataków na EBC, które mogą być związane z obecnymi napięciami geopolitycznymi, EBC stale uważnie monitoruje rozwój krajobrazu zagrożeń i stale dostosowuje swoje środki bezpieczeństwa. Jeśli chodzi o usługi TARGET (T2, T2S i TIPS), dostarczające krajowe banki centralne zwiększyły również poziom czujności w zakresie operacji bezpieczeństwa, a krajobraz zagrożeń jest uważnie monitorowany. Ponadto dla usług TARGET wdrożono silne zdolności w zakresie wykrywania cyberataków, reagowania i przywracania zdolności do pracy, żeby zapewnić odpowiedni poziom cyberodporności.

Jeśli chodzi o odniesienie do rekordowo niskiego poziomu podrobienia banknotów euro w 2021 oraz apel o wzmożenie walki z fałszowaniem pieniądza, EBC będzie nadal współpracować z organami ścigania i Komisją Europejską oraz aktywnie je wspierać w tej dziedzinie.

W odpowiedzi na sugestię, by stworzyć system umożliwiający lepsze monitorowanie transakcji o dużej wartości w celu zwalczania prania pieniędzy, uchylania się od opodatkowania oraz finansowania terroryzmu i zorganizowanej przestępczości, EBC w pełni uznaje znaczenie zwalczania nielegalnej działalności. Uważnie śledzi dyskusje na temat tych kwestii prowadzone przez współprawodawców w kontekście wniosków ustawodawczych dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu przedstawionych przez Komisję w lipcu 2021. Oczywiście wszelkie wnioski w tym zakresie będą musiały uwzględniać status banknotów euro jako prawnego środka płatniczego zgodnie z art. 128 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

6 Przejrzystość, rozliczalność, równość płci i inne aspekty

Jeśli chodzi o zawarty w rezolucji apel do EBC o zwiększenie rozliczalności przed Parlamentem Europejskim, EBC przywiązuje wielką wagę do swoich stosunków z Parlamentem Europejskim w zakresie rozliczalności i zamierza współpracować z Parlamentem w celu jej dalszej poprawy. Stosunki w zakresie

rozliczalności charakteryzowały się elastycznością i rozwijały się zgodnie z zwiększonymi potrzebami w zakresie kontroli. Wzrosła częstotliwość kontaktów, stworzono nowe formuły dialogu i poprawiono istniejące²⁹. Przykładowo, poza regularnymi kontaktami, takimi jak dialog w sprawie polityki pieniężnej i pisemne pytania, organizowano dodatkowe wysłuchania i wizyty w EBC dotyczące bieżących tematów, takich jak przegląd strategii i cyfrowe euro. Jeśli chodzi o cyfrowe euro, EBC regularnie wymieniał poglądy z członkami Komisji Gospodarczej i Monetarnej, na przykład w ramach specjalnych wysłuchań publicznych, i przedstawiał w formie pisemnej aktualne sprawozdania z postępów poczynionych na etapie prac analitycznych dotyczących tego projektu. EBC bardzo docenia sprawowaną przez Parlament Europejski kontrolę oraz informacje uzyskane w wyniku kontaktów obu instytucji, a także możliwość lepszego wyjaśniania polityki EBC obywatelom i ich wybranym przedstawicielom. Jak zauważyła prezes EBC na sesji plenarnej Parlamentu Europejskiego w lutym 2023, EBC jest gotów pisemnie sformalizować praktyki w zakresie rozliczalności między EBC a Parlamentem Europejskim³⁰. Świadczy to o dobrych stosunkach między instytucjami i wyraźnie pokazuje dążenie EBC do zapewnienia skutecznego wywiązywania się ze swoich obowiązków w zakresie rozliczalności. EBC będzie w dalszym ciągu odpowiadać na wnioski Parlamentu Europejskiego dotyczące kontroli i będzie aktywnie dążyć do usprawnienia kontaktów z posłami do PE, zgodnie z postanowieniami prawa pierwotnego UE.

Co do przedstawionego w rezolucji postulatu, by EBC dokładniej informował o stanowiskach przyjętych przez EBC w Bazylejskim Komitecie Nadzoru Bankowego, włącznie z ujmowaniem ich na piśmie, EBC jest gotowy do przekazywania takich informacji, z zastrzeżeniem poszanowania obowiązku zachowania poufności dotyczącego organów międzynarodowych i obowiązujących ram prawnych. Należy zauważyć, że urzędnicy wyższego szczebla EBC uczestniczący w pracach Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego są zobowiązani do przestrzegania regulacji organizacyjnych Komitetu.

Do tych regulacji należą zasady, zgodnie z którymi (a) wszystkie dyskusje, dokumenty i analizy są poufne, (b) nie można jednostronnie udostępniać informacji i dokumentów oraz (c) członkowie są wyraźnie zobowiązani do zachowania poufności podczas wystąpień publicznych. Jeśli chodzi o uzyskiwanie ogólnych informacji na temat prac EBC na forach międzynarodowych, w których EBC jest reprezentowany przez Zarząd i członków Rady ds. Nadzoru z ramienia EBC, możliwość zadawania pytań i prowadzenia dalszych dyskusji na temat międzynarodowego wymiaru regulacji bankowej istnieje podczas regularnych wysłuchań prezes i wiceprezesa EBC oraz przewodniczącego Rady ds. Nadzoru (zwłaszcza podczas przedstawiania sprawozdań rocznych EBC) oraz dorocznej wizyty Komisji Gospodarczej i Monetarnej w EBC.

W odniesieniu do zawartego w rezolucji postulatu, żeby EBC objął okresem karencji dotyczącym wyższych szczebli wynagrodzeń również pracowników

²⁹ Zob. „The evolution of the ECB's accountability practices during the crisis”, *Economic Bulletin*, nr 5, EBC, 2018.

³⁰ Zob. „Europejski Bank Centralny - sprawozdanie roczne 2022 (debata)”, Parlament Europejski, 15 lutego 2023.

w niższych grupach zaszerzegowania, EBC zauważa, że obecnie trwa przegląd zasad etyki zawodowej dla pracowników. W tym kontekście EBC uważnie analizuje propozycje zmian zmierzających do poprawy sytuacji sformułowane przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w wyniku przeprowadzonego z własnej inicjatywy postępowania w sprawie polityki i praktyk EBC w zakresie zapobiegania przypadkom bezpośredniego przechodzenia pracowników do sektora prywatnego (efekt „drzwi obrotowych”)³¹. Po zakończeniu przeglądu zasad etyki zawodowej EBC poinformuje Parlament Europejski o jego wynikach.

Co do przedstawionego w rezolucji postulatu opracowania strategii postępowania z lobbystami i zwiększenia przejrzystości kontaktów na szczeblu pracowniczym poza Radą Prezesów, EBC podkreśla, że zachowuje pełną przejrzystość co do swoich regularnych kontaktów z grupami ds. kontaktów z rynkiem. W celu realizacji swojego mandatu EBC, podobnie jak inne banki centralne, musi utrzymywać częste kontakty z uczestnikami rynków finansowych i innymi podmiotami gospodarczymi, żeby uzyskać od głównych zainteresowanych podmiotów istotne dane i informacje pomocne w pogłębionym zrozumieniu dynamiki gospodarki, rynków finansowych i sektora bankowego. Kontakty te są realizowane, podobnie jak na szczeblu Rady Prezesów, z zastosowaniem zasad dobrego zarządzania i odpowiednich zabezpieczeń, zapewniających równy dostęp i równe warunki działania. EBC zachowuje pełną przejrzystość takiej komunikacji i publikuje porządki oraz podsumowania obrad na swojej stronie internetowej, a także skład i mandaty swoich grup ds. kontaktów z rynkiem³².

Jeśli chodzi o narzędzie EBC do zgłaszania naruszeń, EBC ponownie wskazuje, że jest ono w pełni zgodne z zasadami unijnej dyrektywy o ochronie sygnalistów³³. Ramowe zasady EBC obejmują łatwe w obsłudze narzędzie umożliwiający anonimowe przekazywanie informacji, jak również rygorystyczne reguły mające chronić sygnalistów przed odwetem. Rok 2022 był drugim pełnym rokiem funkcjonowania tego narzędzia, a w ciągu tego roku za jego pośrednictwem wpłynęła ponad połowa zgłoszeń naruszeń w EBC, z których większość miała charakter anonimowy.

Jeśli chodzi o równowagę płci wśród swoich pracowników, EBC dąży do zwiększenia różnorodności swoich kadr i budowania kultury włączenia społecznego opartej na godności, szacunku i przynależności. Strategia EBC na rzecz różnorodności i włączenia społecznego obejmuje wszystkie aspekty różnorodności i ich wzajemne powiązania. Jednocześnie osiągnięcie większej równowagi płci na stanowiskach kierowniczych okazało się trudne i pozostaje

³¹ Decyzja w sprawie sposobu postępowania Europejskiego Banku Centralnego (EBC) z efektem „drzwi obrotowych” (OI/1/2022/KR).

³² Zob. na przykład grupa ds. kontaktów z rynkiem obligacji, grupa ds. kontaktów z rynkiem pieniężnym, grupa ds. kontaktów z rynkiem walutowym oraz grupa ds. zarządzania operacyjnego.

³³ Zob. decyzja Europejskiego Banku Centralnego z dnia 20 października 2020 r. zmieniająca regulamin pracowniczy Europejskiego Banku Centralnego w odniesieniu do wprowadzenia narzędzia do zgłaszania naruszeń oraz zwiększenia ochrony sygnalistów (ECB/2020/NP37) oraz Decyzja Europejskiego Banku Centralnego (UE) 2020/1575 z dnia 27 października 2020 r. w sprawie oceny i działań następczych w odniesieniu do informacji przekazywanych za pośrednictwem narzędzia do zgłaszania naruszeń w przypadku gdy osoba, której dotyczy zgłoszenie, jest pracownikiem wysokiego szczebla Europejskiego Banku Centralnego (EBC/2020/54).

jednym z głównych celów. Od 2020 roku, gdy EBC zaczął stosować nową strategię na rzecz równouprawnienia płci, EBC wdrożył szereg środków mających na celu osiągnięcie większej równowagi płci. Przykładowo, zintensyfikował działania informacyjne mające na celu przyciągnięcie kobiet, blisko współpracując z sieciami zatrudnionych kobiet. Zmodyfikował stypendium EBC dla kobiet, wznowił program mentorski, uruchomił program rozwoju pracowników na stanowiskach administracyjnych oraz wprowadził wytyczne dla poszczególnych obszarów działalności dotyczące przydzielania zadań istotnych z punktu widzenia kariery zawodowej z uwzględnieniem włączenia społecznego. EBC kontynuował także program wspierania kobiet na stanowiskach kierowniczych. Środki te przyczyniły się łącznie do postępów w realizacji celów w zakresie reprezentacji obu płci: na koniec 2022 EBC osiągnął założone cele na niektórych szczeblach i zmniejszył różnice występujące na innych (zob. tabela 1). Jeśli chodzi o cele na 2022 w zakresie zatrudnienia kobiet³⁴, EBC osiągnął założony cel 50% w odniesieniu do naboru i awansów kobiet na stanowiskach kierowniczych (wszystkie poziomy kierownictwa i kadry kierowniczej wyższego szczebla). Do osiągnięcia celów dla szczebli kierownika (zespołu), eksperta i analityka zabrakło 6–10 punktów procentowych, ale ogółem osiągnięto przedział 40–60%. Jeśli chodzi o cele na 2022 w zakresie udziału kobiet w liczbie pracowników³⁵, EBC osiągnął założone cele na stanowiskach kierowniczych (wszystkie poziomy kierownictwa i kadry kierowniczej wyższego szczebla). Chociaż do osiągnięcia celów dla szczebli eksperta i kierownika (zespołu) zabrakło niewiele – odpowiednio, 2 punkty procentowe i 1 punkt procentowy – to zmniejszyły się różnice w tych grupach zaszeregowania. Udział kobiet na szczeblu analityka (E/F) nadal rośnie, a dzięki temu zwiększa się zasób kobiet mających możliwość dalszego rozwoju kariery. Poczynione postępy pokazują, że parytet płci jest możliwy do osiągnięcia dzięki konkretnym i zdecydowanym działaniom w wielu obszarach. W związku z tym EBC będzie nadal dążył do osiągnięcia większej równowagi płci.

Tabela 1

Cele dotyczące naboru i udziału kobiet w 2022

Grupy zaszeregowania	Cele na 2022 dotyczące naboru kobiet (= zatrudnienie i awanse)	Rzeczywisty nabór kobiet w 2022	Cele na 2022 dotyczące udziału kobiet (= całkowity udział kobiet)	Rzeczywisty udział kobiet w 2022
Kierownictwo wyższego szczebla (K–L)	Co najmniej 50%	60%	37%	38%
Kierownictwo ogółem (I–L)	Co najmniej 50%	52%	33%	33%
Kierownicy (zespołów) (H)	Co najmniej 50%	40%	37%	35%
Eksperci (F/G–G)	Co najmniej 50%	42%	44%	43%
Analitycy (E/F)	Co najmniej 50%	44%	51%	53%

Źródło: EBC.

³⁴ Te cele dotyczą procentowego udziału kobiet w liczbie osób, które zostały zatrudnione i uzyskały awans w EBC, według grup zaszeregowania. Mają one zastosowanie do wewnętrznych i zewnętrznych kampanii rekrutacyjnych, a także do naborów z list rezerwowych lub w drodze awansu do następnej grupy zaszeregowania.

³⁵ Odsetek kobiet w poszczególnych grupach zaszeregowania.

W 2022 EBC i 28 instytucji z Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Jednolitego Mechanizmu Nadzorczego wprowadziły kartę na rzecz równości, różnorodności i włączenia społecznego. Ten temat nadal będzie należał do priorytetów EBC.

Ponadto, jeśli chodzi o postulat utworzenia niezależnego biura oceny, EBC zauważa, że dąży do przestrzegania najwyższych standardów w zakresie kształtowania polityki i uznaje ocenę za jej istotny element. EBC angażuje się w różnorodne działania w zakresie oceny swoich analiz i decyzji. Na przykład w 2003 oraz w latach 2020–2021 przeprowadzono gruntowne przeglądy strategii polityki pieniężnej EBC³⁶. Ponadto eksperci EBC prowadzą badania dotyczące decyzji w sprawie polityki pieniężnej, np. analizując wpływ skupu aktywów na inflację. Skuteczność wyników wszystkich badań jest również regularnie oceniana przez zewnętrznych naukowców, przy czym ostatnie takie oceny miały miejsce w latach 2004 i 2011³⁷. Dodatkowo EBC przeprowadził ukierunkowane przeglądy dotyczące błędów swoich projekcji i podał je do publicznej wiadomości w swoich regularnych publikacjach. Ostatnio EBC opublikował w *Economic Bulletin* artykuł, w którym wyjaśnił, dlaczego jego modele nie doszacowały inflacji po szoku dotyczącym cen energii w 2022³⁸. EBC stale analizuje najlepsze praktyki w zakresie oceny swojej polityki, uwzględniając aktualny stan wiedzy w dziedzinie bankowości centralnej.

---

³⁶ Zob. „[The ECB's monetary policy strategy](#)”, komunikat prasowy wyjaśniający zmiany strategii polityki pieniężnej, EBC, 8 maja 2003, oraz „[The ECB's monetary policy strategy after the evaluation and clarification of May 2003](#)”, przemówienie byłego prezesa EBC Jean-Claude'a Tricheta z 20 listopada 2003 w kontekście przeglądu strategii. Omówienie wyników i opis [przeglądu strategii przeprowadzonego w latach 2020–2021](#) można znaleźć na stronie internetowej EBC.

³⁷ Zob. oceny badań EBC z 2004 i 2011.

³⁸ „[What explains recent errors in the inflation projections of Eurosystem and ECB staff?](#)”, *Economic Bulletin*, nr 3, EBC, 2022. Zob. również „[The performance of the Eurosystem/ECB staff macroeconomic projections since the financial crisis](#)”, *Economic Bulletin*, nr 8, EBC, 2019.